

आशीविषान्नेत्रविषान् कोपयेन्न च पण्डितः । एवं ते ऽहं वदामीदं प्रयतः कुरुनन्दन ।

२१४०

इति श्री महाभारते सभापर्वणि द्यूतपर्वणि विदुरहितवाक्ये द्विषष्टितमोऽध्यायः ॥ ६२ ॥

॥ शकुनिर्वाच ॥ बद्ध वित्तं पराजैषीः पाण्डवानां युधिष्ठिर । आचक्ष्व वित्तं कौन्तेय यदि तेऽस्य पराजितं ।

॥ युधिष्ठिर उवाच ॥ मम वित्तमसंख्येयं यदहं वेद सौबल । अथ त्वं शकुने कस्माद्वित्तं समनुपृच्छसि ।

अयुतं प्रयुतञ्चैव पद्मं खर्व्वमथार्बुदं । शङ्खञ्चैव महापद्मं निखर्व्वं कोटिरेव च ।

मथ्यञ्चैव परार्द्धञ्च सपरञ्चात्र पण्यतां । एतन्मम धनं राजंस्तेन दीव्याम्यहं त्वया ।

॥ वैशम्पायन उवाच ॥ एतच्छ्रुत्वा व्यवसितो निकृतिं समुपाश्रितः । जितमित्येव शकुनिर्युधिष्ठिरमभाषत ।

२१४५

॥ युधिष्ठिर उवाच ॥ गवांश्च बद्धधनूकमसंख्येयमजाविकं । यत्किञ्चिदनुपन्नाशां प्राक्स्मिन्धोरपि सौबल । एतन्मम धनं सर्वं तेन दीव्याम्यहं त्वया ।

॥ वैशम्पायन उवाच ॥ एतच्छ्रुत्वा व्यवसितो निकृतिं समुपाश्रितः । जितमित्येव शकुनिर्युधिष्ठिरमभाषत ।

॥ युधिष्ठिर उवाच ॥ पुरं जनपदो भूमिरब्राह्मणधनैः सह । अब्राह्मणाश्च पुरुषा राजन् शिष्टं धनं मम । एतद्राजन् मम धनं तेन दीव्याम्यहं त्वया ।

॥ वैशम्पायन उवाच ॥ एतच्छ्रुत्वा व्यवसितो निकृतिं समुपाश्रितः । जितमित्येव शकुनिर्युधिष्ठिरमभाषत ।

॥ युधिष्ठिर उवाच ॥ राजपुत्रा इमे राजन् शोभन्ते यैर्विभूषिताः । कुण्डलानि च निष्काश्व सर्व्वराजविभूषणं । एतन्मम धनं राजंस्तेन दीव्याम्यहं त्वया ।

२१५०

॥ वैशम्पायन उवाच ॥ एतच्छ्रुत्वा व्यवसितो निकृतिं समुपाश्रितः । जितमित्येव शकुनिर्युधिष्ठिरमभाषत ।

॥ युधिष्ठिर उवाच ॥ श्यामो युवा लोहिताक्षः सिंहस्कन्धो महाभुजः । नकुलो ग्लह एवैको विद्वेतन्मम तद्धनं ।

॥ शकुनिर्वाच ॥ प्रियस्ते नकुलो राजराजपुत्रो युधिष्ठिर । अस्माकं वशतां प्राप्ता भूयः केनेह दीयसे ।

॥ वैशम्पायन उवाच ॥ एवमुक्त्वा तु तानञ्चान् शकुनिः प्रत्यपद्यत । जितमित्येव शकुनिर्युधिष्ठिरमभाषत ।

॥ युधिष्ठिर उवाच ॥ अयं धर्म्मन् सहदेवोऽनुशास्ति लोके ह्यस्मिन् पण्डिताख्या गतश्च । अनर्हता राजपुत्रेण तेन दीव्याम्यहं चा प्रियवत् प्रियेण ।

२१५५

॥ वैशम्पायन उवाच ॥ एतच्छ्रुत्वा व्यवसितो निकृतिं समुपाश्रितः । जितमित्येव शकुनिर्युधिष्ठिरमभाषत ।

॥ शकुनिर्वाच ॥ माद्रीपुत्रौ प्रियौ राजंस्त्वैमौ विजितौ मया । गरीयांसौ तु ते मये भीमसेनधनञ्जयौ ।

॥ युधिष्ठिर उवाच ॥ अधर्म्मञ्चरसे नूनं यो नावेक्षसि वै नयं । यो नः सुमनसां मूढ विभेदं कर्त्तुमिच्छसि ।

॥ शकुनिर्वाच ॥ गर्त्ते मत्तः प्रपतते प्रमत्तः स्थाणुमृच्छति । ज्येष्ठो राजन् वरिष्ठोऽसि नमस्ते भरतर्षभ ।

स्वप्ने तानि न पश्यन्ति जाग्रतो वा युधिष्ठिर । कितवा यानि दीव्यन्तः प्रलपन्त्युत्कटा इव ।

२१६०

॥ युधिष्ठिर उवाच ॥ योनः संख्ये नौरिव पारनेता जेता रिपूणां राजपुत्रस्तरस्त्रो । अनर्हता लोकवीरेण तेन दीव्याम्यहं शकुने फाल्गुनेन ।

॥ वैशम्पायन उवाच ॥ एतच्छ्रुत्वा व्यवसितो निकृतिं समुपाश्रितः । जितमित्येव शकुनिर्युधिष्ठिरमभाषत ।

अथ मया पाण्डवानां धनुर्द्धरः पराजितः पाण्डवः सव्यसाची । भीमेन राजन् दयितेन दीव्य यत् कैतवं पाण्डव ते ऽवशिष्टं ।